

Order Nachimowa

(ros. Орден Нахимова)

Statut orderu.

Order Nachimowa został ustanowiony dekretem Rady Najwyższej ZSRR z dnia 3 marca 1944 roku. W 1947 roku dwukrotnie wprowadzono poprawki do statutu odznaczenia.

Order ustanowiono w celu nagradzania korpusu oficerskiego Marynarki Wojennej za wybitne sukcesy w opracowaniu i przeprowadzeniu defensywnych lub ofensywnych operacji morskich z zachowaniem zdolności bojowej własnych jednostek, w wyniku których przeciwnik poniósł duże straty. Order Nachimowa posiadał dwa stopnie: I (najwyższy) i II.

Orderem Nachimowa I st. byli nagradzani oficerowie Marynarki Wojennej za:

- perfekcyjnie zorganizowaną i przeprowadzoną operację defensywną we współpracy wszystkich jednostek Marynarki Wojennej, która doprowadziła do zniszczenia dominujących sił przeciwnika;
- dobrze przeprowadzoną operację, śmiałe i pewne dowództwo poszczególnymi jednostkami Marynarki Wojennej, które doprowadziło do zniszczenia dużych sił przeciwnika i zmuszenia jednostek wroga do rezygnacji ze swoich planów bojowych;
- dobrze zorganizowaną i przeprowadzoną operację przeciwdesantową;
- dobrze przeprowadzone aktywne działania, mające na celu zabezpieczenie działań własnej floty na morzu, ochronę linii komunikacyjnych, obronę baz i wybrzeża;
- należyte przygotowanie i przeprowadzenie operacji bojowej, mającej na celu współdziałanie floty i morskich desantów z działaniami jednostek lądowych Armii Czerwonej;
- dobre dowodzenie operacjami Marynarki Wojennej, w wyniku których zostały osiągnięte olbrzymie sukcesy wojenne.

Orderem Nachimowa II st. byli nagradzani oficerowie Marynarki Wojennej za:

- umiejętne i aktywne działania, oraz osobiste dowództwo w organizacji obrony własnych komunikacji, baz i wybrzeża, które powstrzymały realizację przez jednostki wroga swoich zadań bojowych;
- prawidłowo przeprowadzone działania w zaminowywaniu brzegów przeciwnika, w wyniku których zabezpieczono wykonanie własnej operacji lub doprowadzono do zniszczenia ważnych okrętów przeciwnika;
- dobrze zorganizowane i właściwie wykonane zadanie trałowania nieprzyjacielskich pól minowych;
- umiejętnie dowodzenie w walce, oraz pomyślne wykonanie zadania bojowego i przejawioną przy tym osobistą odwagę, które doprowadziły do zniszczenia okrętów lub innych ważnych obiektów przeciwnika.

Order Nachimowa jest noszony po prawej stronie klatki piersiowej po orderze Kutuzowa odpowiedniego stopnia.

Ogólny opis orderu.

Odznaka orderu Nachimowa I st. ma formę wypukłej pięcioramiennej rubinowej gwiazdy, obramowanej czarnym (oksydowanym) metalem, który na końcach ramion gwiazdy ma kształt kotwic. W środku gwiazdy znajduje się okrągła złota tarcza, pokryta niebieską emalią, z napisem w górnej części „АДМИРАЛ НАХИМОВ”. W centrum medalionu zostało umieszczone złote polerowane popiersie admirała Nachimowa, pod którym są widoczne dwa wieńce laurowe oraz sierp i młot. Medalion został obramowany wypukłymi kropkami. Pomiędzy podstawami rubinowych promieni są widoczne ogniwa łańcucha, nad którymi rozchodzą się pęki złotych promieni.

Odznaka orderu Nachimowa II st. różni się tym, że promienie gwiazdy są pokryte rubinowo czerwoną emalią, a całe odznaczenie zostało wykonane ze srebra.

Zawartość złota w orderze I st. wynosi 29,45 g, srebra – 22,918 g. Ogólna waga odznaczenia – 57,0+/-2,3 g.

Zawartość srebra w orderze II st. wynosi 39,739+/-1,38 g. Ogólna waga odznaczenia – 43,6+/-1,7 g.

Odstęp pomiędzy przeciwległymi promieniami gwiazdy wynosi 56 mm, od centrum odznaczenia do szczytu kotwicy – 29 mm.

Historia orderu.

Order Nachimowa jest drugim i ostatnim orderem dowódców Marynarki Wojennej ZSRR. O ile order Uszakowa jest odpowiednikiem „lądowego” orderu Suworowa, na tyle order Nachimowa ze względu na bardziej obronny charakter można porównać do orderu Kutuzowa.

Idea wprowadzenia „morskich” odznaczeń dowódców wojennych została podrzucona Stalinowi przez Narkoma Marynarki Wojennej ZSRR admirała floty N. Kuzniecowa latem 1943 roku. W swoich

wspomnieniach admirał zaznaczał, że I. Stalin osobiście zaproponował ozdobić order naturalnymi rubinami. „Wódz uważnie obejrzał i zaakceptował szkice orderu Uszakowa, natomiast odłożył szkice orderu Nachimowa. Następnie podszedł do biurka, otworzył szufladę i wyjął order „Zwycięstwo”. Zaiskrzyły brylanty i rubiny. – A co, jeśli order Nachimowa ozdobić rubinami, oczywiście naturalnymi? Bardzo pięknie będzie wyglądać...”

W ten właśnie sposób order Nachimowa I st. został drugim po orderze „Zwycięstwo” odznaczeniem radzieckim, w produkcji którego używano drogocenne kamienie. W orderze Nachimowa II st. rubiny były zamienione na czerwoną emalię.

Jako pierwszy orderem Nachimowa I st. został nagrodzony dowódca obrony brzegowej Marynarki Czarnomorskiej generał-lejtnant P. Morgunow za pomoc w wyzwoleniu Sewastopola (dekret Prezydium Rady Najwyższej ZSRR z dnia 16 maja 1944 roku). Order Nachimowa I st. nr 1 został wręczony 24 maja 1945 roku kontradmirałowi N. Feldmanowi.

Pierwszym nagrodzonym orderem Nachimowa II st. był pilot 46 pułku lotnictwa Marynarki Północnej młodszy lejtnant N. Wasin, który został odznaczony rozkazem dowódcy Marynarki Północnej z dnia 5 kwietnia 1944 roku. Jednak lejtnant Wasin 16 maja 1944 roku zginął walce i nie zdążył otrzymać wysokiej nagrody państwowej. Order Nachimowa II st. nr 1 został wręczony kapitanowi 2 rangi G. Slizkiemu w dniu 12 lipca 1944 roku.

Order Nachimowa I st. został nadany 82 razy (w tym 4 razy jednostkom wojskowym Marynarki Wojennej), II st. – 469 razy (w tym 2 jednostkom Marynarki Wojennej).

Szczegółowe opisy oraz rodzaje orderu.

Order Nachimowa jest jednym z najrzadszych odznaczeń ZSRR. W prywatnych kolekcjach są tylko pojedyncze egzemplarze, natomiast absolutna większość orderów znajduje się w muzeach lub zbiorach prywatnych kolekcjonerów USA i Europy Zachodniej.

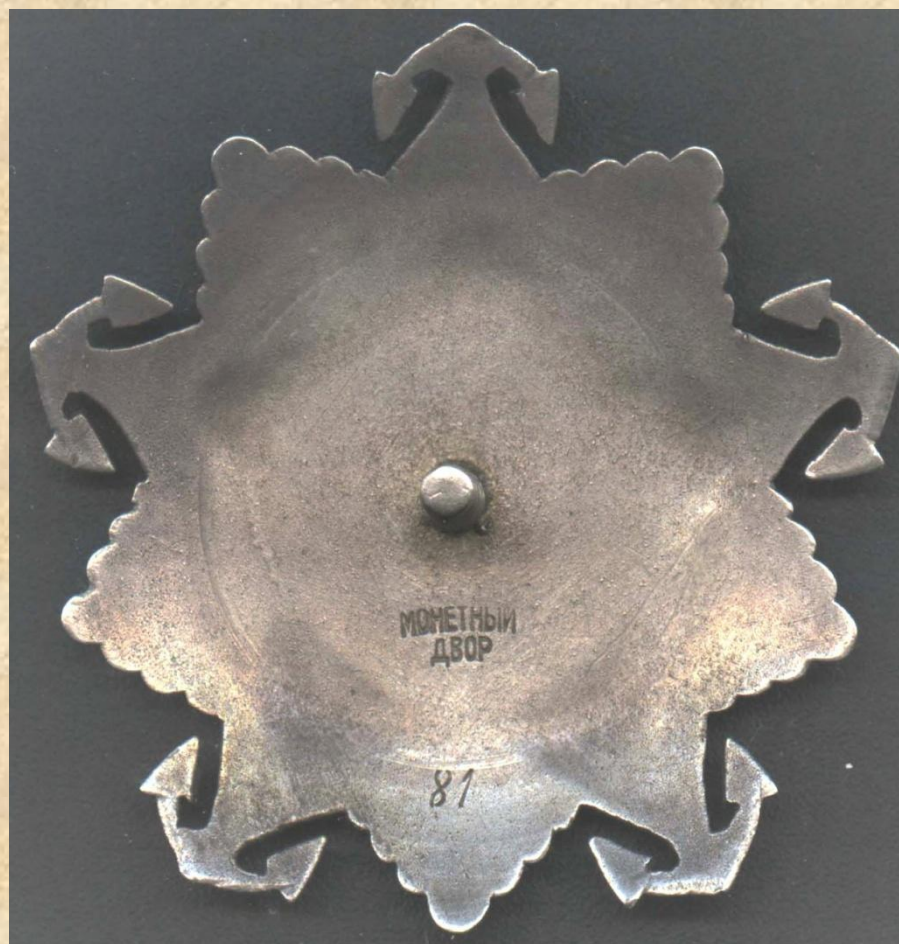
Order Nachimowa I st. powstał z połączenia kilku osobnych części i ma bardzo skomplikowaną konstrukcję. Pierwsza podstawowa część to złota pięcioramienna gwiazda. Drugą część stanowi pięcioramienna srebrna

gwiazda z kotwicami na ramionach. Trzecią częścią jest centralny okrągły medalion nałożony na srebrną gwiazdę. Medalion został wykonany ze złota i pokryty emalią. Czwartą część stanowi płaskorzeźba admirała Nachimowa, wykonana ze złota i przymocowana do medalionu. Pięć rubinów w promieniach srebrnej gwiazdy również stanowią odrębne części odznaczenia. Na rewersie odznaczenia znajduje się gwintowana śruba z sześciokątną małą nakrętką, która łączy dwie gwiazdy pomiędzy sobą. W otworze centralnym złotej gwiazdy są trzy poprzeczki, ułożone na 12, 4, 8 h wg wskazówek zegara. W celu przymocowania odznaczenia do munduru jest stosowana nakrętka o średnicy 33 mm. Napis „МОЧЕТНЫЙ ДВОР” został wybity w górnej części złotej gwiazdy, na 12h. Numer odznaczenia był naniesiony ręcznie w dolnej części rewersu, na 6h. Minimalny znany numer orderu – 4, maksymalny – 106.

Order Nachimowa II st. został wykonany w całości ze srebra. Zamiast rubinów wykorzystano gorącą emalię. Pierwszą część odznaczenia stanowi dziesięcioramienna srebrna gwiazda, drugą – centralny okrągły medalion z płaskorzeźbą admirała Nachimowa. Rewers orderu jest gładki, lekko wklęsły. W środku została przylutowana gwintowana śruba. Brak nitów mocujących. Dwuwiersowy napis „МОЧЕТНЫЙ ДВОР” został wybity poniżej słupka. Numer seryjny odznaczenia został naniesiony ręcznie w dolnej części orderu, na 6h.

Rodzaj 1. Każde słowo w napisie „МОЧЕТНЫЙ ДВОР” zostało wybite osobnym stemplem. Słowo „МОЧЕТНЫЙ” jest lekko wygięte łukiem otwartym do dołu („garbik”). Minimalny znany numer – 1, maksymalny - 93.

Rodzaj 2. Oba słowa w napisie „МОНЕТНЫЙ ДВОР” są proste, bez wygięć. Minimalny znany numer – 145, maksymalny - 743.

Na rynku kolekcjonerskim bardzo często można spotkać podróbki orderu Nachimowa. Jakość ww. podróbek bardzo się różni, często wskazana konsultacja doświadczonego specjalisty (www.czasybohaterow.pl) w celu określenia autentyczności odznaczenia. Poniżej kilka przykładów kopii orderu Nachimowa.

